

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoCsp/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120440846
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6120440846.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v právnej veci žalobcu: Inkasáreň s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 777 974, právne zastúpený: Mgr. Zuzana Bírová, advokátka, so sídlom M. X, XXX XX G. - J. S., proti žalovanému: K. L., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom X. XXX, právna nástupkyňa: M. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. U. XXXX/XB, XXX XX V., o zaplatenie 70,7 eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 10Csp/18/2021-131 zo dňa 30.08.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.

Uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 10Csp/18/2021-109 zo dňa 10.05.2022, ktorým rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičom M. L., **z r u š u j e**.

Žiadna zo strán **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej voči žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Podľa súdu prvej inštancie Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vo veci rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 41Up/337/2020 zo dňa 11.1.2021. Ďalej uviedol, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk a z toho dôvodu bol, podľa § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., podaním žiadosti žalobcu o pokračovanie v konaní zrušený. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že uznesením č. k. 10Csp/18/2021-44 zo dňa 20.5.2021 okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe do 15 dní od doručenia. Žalovaný sa k žalobe v súdom stanovenej lehote nevyjadril. Dňa 14.9.2021 bolo súdu oznámené, že žalovaný dňa XX.X.XXXX zomrel. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 11.3.2022 oznámil, že po zomrelom žalovanom vstúpila do jeho práv a povinností M. L. nar. XX.X.XXXX s tým, že naďalej trvá na podanej žalobe. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že z dedičského spisu okresného súdu sp. zn. 2D/131/2021 bolo zistené, že ako dedička zo zákona v II. dedičskej skupine prichádza do úvahy matka nebohého žalovaného M. L., ktorá dedičstvo neodmietla. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 10Csp/18/2021-109 zo dňa 10.5.2022, právoplatným dňa 25.6.2022 rozhodol, že bude v konaní pokračovať s dedičom nebohého žalovaného - matkou žalovaného M. L., ktorej uznesením č.k. 10Csp/18/2021-116 zo dňa 12.7.2022 doručil žalobu s prílohami. Žalovaná vo vyjadrení doručenom súdu dňa 25.7.2022 namietla svoju pasívnu legitimitáciu, že na ňu neprešlo žiadne právo ani povinnosť, keďže nemá pôvodný žalovaný žiadny majetok. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že z uznesenia č.k. 2D/131/2021 zo dňa 7.2.2022 bolo zistené, že dedičské konanie po neb. K. L. nar. X.X.XXXX, naposledy bytom X., zomr. XX.X.XXXX bolo zastavené a nepatrný majetok bol vydaný Z. G., rod. L., ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa. Ako dedička zo zákona v II. dedičskej skupine v zmysle § 473 Občianskeho zákonníka bola zistená M. L. nar. XX.X.XXXX - žalovaná. Po vyhodnotení vykonaného

dokazovania súd prvej inštancie žalobu zamietol, nakoľko mal za nesporne preukázané, že na žalovanú ako dedičku po zomrelom K. L., neprešli žiadne práva a povinnosti, keďže bolo preukázané z uznesenia č.k. 2D/131/2021 zo dňa 7.2.2022, že zomrelý nezanechal žiadny majetok.

3. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca s tým, že konanie malo byť zastavené a žiadna zo strán nemala byť zaviazaná na náhradu trov konania. Žalobca dôvodil, že dňa 12.5.2021 mu bolo doručené upovedomenie o postúpení spisu na Okresný súd Ružomberok. Žalovaný zomrel XX.X.XXXX, t.j. v čase prebiehajúceho konania. Žalobca tiež uviedol, že procesne nezavinil zastavenie konania. Preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, resp. aby zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný tak, že žalobca mohol vziať návrh na začatie konania späť, avšak tak nespravil a vyčkal až kým súd meritórne rozhodne. Z uvedeného dôvodu má žalovaná za to, že žalobca nekonal hospodárne, hoci mohol a konanie mohlo byť zastavené skôr. Preto má žalovaná za to, že svojím správaním žalobca neuniesol dôkazné bremeno, keď za žalovanú označil matku po pôvodnom dlžníkovi. Okruh žalovaných a ich vymedzenie je v kompetencii žalobcu. Žalobca bol osobou, ktorá v prípade, ak zistí, že jej nárok nebol dôvodný, môže tento vziať späť, čo sa nestalo a v danom konaní žalovaná mala plný úspech v spore, čím jej vznikol nárok aj na náhradu trov konania. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

5. V replike sa žalobca nevyjadril k vyjadreniu žalovaného.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez naradenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušiť a konanie zastaviť podľa § 161 ods. 2 CSP. Zároveň odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie (10Csp/18/2021-109 zo dňa 10.5.2022) podľa § 389 ods. 2 CSP, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o pokračovaní v konaní namiesto žalovaného s jeho dedičom M. L..

7. Odvolanie žalobcu je dôvodné.

8. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

9. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

11. Podľa § 63 ods. 2 CSP, ak konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

12. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

13. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 380 ods. 2 CSP, na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

15. Odvolací súd z obsahu spisu okrem iného zistil, že žalobca sa žalobou domáhal voči pôvodnému žalovanému uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu 70,70 eur spolu s príslušenstvom vymedzeným žalobcom.

16. O žalobe žalobcu rozhodol súd prvej inštancie meritórne najskôr platobným rozkazom č. k. 41Up/337/2020-12 zo dňa 11.1.2021, ktorý bol zrušený na základe nemožnosti doručenia platobného

rozkazu žalovanému a podaním žiadosti žalobcu o pokračovanie v konaní. Dňa 14.9.2021 bolo súdu oznámené, že žalovaný dňa XX.X.XXXX. zomrel. Z uznesenia sp. zn. 2D/131/2021 zo dňa 07.02.2022 bolo zistené, že dedičské konanie po neb. K. L., nar. X.X.XXXX, zom. XX.XX.XXXX bolo zastavené a nepatrný majetok bol vydaný Z. G., rod. L., ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa. Tiež bolo súdom prvej inštancie zistené, že ako dedička v II. dedičskej skupine prichádza do úvahy matka žalovaného M. L.. Napokon bolo zistené, že súd prvej inštancie rozhodol uznesením č. k. 10Csp/18/2021-109 zo dňa 10.5.2022, právoplatným dňa 25.6.2022, že bude v konaní pokračovať s dedičom nebohého - matkou žalovaného M. L..

17. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2D/131/2021 zo dňa 7.2.2022, právoplatným 2.3.2022, bol podľa § 188 ods. 1 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) vydaný majetok pôvodného žalovaného (poručiteľa) nepatrnej hodnoty osobe, ktorá sa postarala o jeho pohreb a súčasne bolo dedičské konanie zastavené. Účastníci dedičského konania boli M. L. a Z. G..

18. Právna doktrína ako aj ustálená súdna prax dospela k záveru, že ten, ktorému ako osoba, ktorá sa postarala o poručiťov pohreb, bol vydaný majetok poručiťov nepatrnej hodnoty nie je dedičom a nenadobudol dedičstvo v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka (napr. Zborník č. II. NS ČSSR o občianskom súdnom konaní a konaní pred štátnym notárstvom r. 1974, s. 532). V prípade, ak sa konanie o dedičstve skončí zastavením v dôsledku vydania poručiťovho nepatrného majetku osobe, ktorá sa postarala o jeho pohreb, neprechádzajú žiadne práva a záväzky poručiťov na žiadnych právnych nástupcov (potencionálnych dedičov) a ani na osobu, ktorej bol vydaný poručiťov majetok nepatrnej hodnoty, a ktorá sa postarala o pohreb poručiťov. Uvedené právne závery súdnej praxe sú aplikovateľné aj v súčasnosti, keďže k zmene relevantných hmotnoprávných ustanovení nedošlo a na uvedené akcentuje aj procesnoprávna úprava konania o dedičstve obsiahnutá v CMP. Odvolací súd pritom vychádzal a v tejto súvislosti ešte dopĺňa (s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/220/2018 zo dňa 14.10.2018), že smrť fyzickej osoby je v majetkových veciach právnou skutočnosťou, s ktorou sa spája univerzálna sukcesia podľa § 460 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dedičstvo sa síce nadobúda smrťou poručiťov, avšak princíp ingerencie pri nadobúdaní dedičstva sa prejavuje tým, že dedičstvo musí byť súdom prejednané a vyporiadané. (Až) podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva (rozhodnutí o vyporiadaní dedičstva a pod.) sa nadobúda dedičstvo s účinnosťou ku dňu smrti poručiťov. Odvolací súd preto konštatuje záver, že pod pojmom dedič v zmysle § 63 ods. 2 CSP (a aj ust. § 460 Občianskeho zákonníka) možno rozumieť iba toho, kto na základe právoplatného rozhodnutia dedičstvo alebo jeho časť nadobudol. Ak dedičské konanie po poručiťovi skončí jeho zastavením (pre nemajetkovosť alebo preto, že poručiť mal len majetok nepatrnej hodnoty, ktorá sa postarala o pohreb poručiťov), niet dediča. Bez hmotnoprávnej sukcesie potom nemôže v sporovom konaní nastať ani procesné nástupníctvo.

19. Odvolací súd z uvedených dôvodov musí predovšetkým konštatovať, že napriek tomu, že súd prvej inštancie z právoplatného uznesenia o dedičstve, ktoré zabezpečil do súdneho spisu, mal za preukázané, že konanie o dedičstve po pôvodnom žalovanom (poručiťovi) bolo zastavené z dôvodu, že zanechal len majetok nepatrnej hodnoty, ktorý bol vydaný tomu, kto sa postaral o jeho pohreb, vydal uznesenie 10Csp/18/2021-109 zo dňa 10.05.2022 o pokračovaní v konaní s matkou žalovaného, došlo v konaní k procesnej vade, keďže proti predmetnému uzneseniu nie je prípustné odvolanie. V dôsledku uvedenej procesnej vady sa účastníčkou konania o dedičstve po pôvodnom žalovanom, ktorá ale nie je dedičkou pôvodného žalovaného a ani na ňu neprešli žiadne práva a povinnosti pôvodného žalovaného poručiťov (z dôvodov uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia), proti ktorému postupu sa nemohla brániť žiadnym riadnym opravným prostriedkom pre neprípustnosť odvolania voči uzneseniu o pokračovaní v konaní, ocitla nútené v procesnom postavení žalovaného. Povinnosťou súdu prvej inštancie postupujúc podľa ust. § 63 ods. 2 CSP totiž po zisťovaní výsledku konania o dedičstve po pôvodnom žalovanom bolo potrebné bezodkladne zastaviť pre stratu procesnej subjektivity žalovaného, ktorý zomrel bez právneho nástupcu (dediča).

20. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je nutné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP, keďže neboli splnené procesné podmienky a zároveň konanie zastavil podľa § 161 ods. 1 CSP.

21. Zároveň podľa § 389 ods. 2 CSP odvolací súd zrušil aj právoplatné rozhodnutie (uznesenie o pokračovaní v konaní namiesto pôvodného žalovaného), keďže odvolanie podal žalobca a toto smerovalo proti rozhodnutiu vo veci samej a odvolateľ uplatnil aj odvolací dôvod vymedzený v § 365 ods. 2 CMP.

22. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP tak, že žiadna zo strán konania nemá nárok na náhradu trov konania, a to tak prvostupňového ako aj odvolacieho konania. K zastaveniu konania došlo z objektívnych dôvodov, ktorým bolo úmrtie žalovaného v priebehu, a preto ani jednej z procesných strán nebolo možné pričítať procesné zavinenie na zastavení konania.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)